

Název a adresa školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace, Praskova 399/8, Opava, 746 01
Název operačního programu:	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, oblast podpory 1.5
Registrační číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0129
Název projektu	SŠPU Opava – učebna IT
Typ šablony klíčové aktivity:	III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (20 vzdělávacích materiálů)
Název sady vzdělávacích materiálů:	<b>CJ I</b>
Popis sady vzdělávacích materiálů:	Český jazyk I, 1. ročník
Sada číslo:	<b>C–09</b>
Pořadové číslo vzdělávacího materiálu:	<b>14</b>
Označení vzdělávacího materiálu: (pro záznam v třídní knize)	VY_32_INOVACE_C–09–14
Název vzdělávacího materiálu:	<b>Práce s textem a získávání informací III</b>
Zhotoveno ve školním roce:	2011/2012
Jméno zhotovitele:	Mgr. Šárka Šmehýlová

## Práce s textem a získávání informací III

**Uspořádejte jednotlivé části textu (A – E) tak, aby byla dodržena textová návaznost:**

- Soška byla nalezena 13. července 1925 v popelišti v horní části pravěkého naleziště mezi Dolními Věstonicemi a Pavlovem.
- Soška ležela ve zbytcích pradávného ohniště rozlomená na dva kusy, které zpočátku ani nevypadaly, že patří k sobě. Teprve po očištění se ukázalo, že celek se podobá ženské postavě.
- V létě 2004 podstoupila soška důkladné „vyšetření“ na tomografu. Důvod k tomu byl podle archeologů jasný: od jejího nalezení uplynulo 80 let a jen čtyřikrát se badatelé pokusili zjistit, z čeho je přesně vyrobena. Poslední výsledky potvrdily, že plastika je z jemné hlíny smíchané s vodou. Objevil se také pikantní detail: na hýždích sošky se zachoval otisk prstu dítěte starého asi deset let.
- Věstonická venuše je keramická soška nahé ženy vyrobená z pálené hlíny pocházející z mladého paleolitu a datovaná do období 29 000 – 25 000 př. n. l. Patří tak k vůbec nejstarším ukázkám umělecké tvorby tohoto druhu, a to celosvětově.
- Je 11,5 cm vysoká a v bocích 4,3 cm široká. Ze zajímavostí uvedme výraznou stylizaci obličeje (pouze oči jsou naznačeny krátkými šikmými rýhami), nepřítomnost krku, mohutnost povislého poprsí (levé ňadro je větší) a boků. Na zadní straně jsou patrné rýhy znázorňující patrně tukové zářezy.

**Vypracujte úlohy vycházející z jednotlivých textových částí**

- 1) Uveďte, jaký slohový postup ve všech částech textu převládá.
- 2) Objašnďte v části C užití uvozovek ve slově vyšetření.
- 3) Objašnďte na základě kontextu význam slova plastika.

**VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 4 – 5**

Petřkovická venuše, někdy nazývána Landecká venuše, je paleolitická kamenná plastika, kterou objevil 14. července 1953 archeolog Bohuslav Klíma na lokalitě z období kultury mladšího gravettien na ostravském vrchu Landek. Jde o 4,6 cm vysoké bezhlavé torzo těla mladé ženy vyřezané z krevele (hematitu). Nalezena byla pod mamutí stoličkou v místě pradávného (\*\*\*\*\*) lovců mamutů. V její blízkosti bylo nalezeno mnoho kamenných artefaktů a kosterních úlomků. Stáří sošky je odhadováno na 23 000 let. Výjimečná je např. tím, že absence hlavy byl zřejmě autorův záměr, nebo že na rozdíl od jiných pravěkých venuší znázorňuje mladou štíhlou ženu.

Spolu s hliněnou soškou Věstonické venuše patří mezi zcela unikátní příklady pravěkého umění. Ačkoliv jde o nejvýznamnější pravěkou památku Ostravska, je trvale umístěna v Archeologickém ústavu v Brně. Poprvé ji tak mohli Ostravané spatřit až na výstavě konané na Černé louce dne 15. listopadu 2002. Vystavena byla pouze jeden den, během kterého ji zhlédlo přes 4000 návštěvníků. Ačkoliv vedení města usiluje o to, aby vzácná památka byla vrácena do Ostravy, brněnský Archeologický ústav to odmítá. Svolil pouze k tomu, aby soška byla Ostravě půjčována častěji.

**4) Která z následujících tvrzení nejsou v souladu s výchozím textem?**

- a) Nalezena byla pod mamutí stoličkou.
- b) Vedení města usiluje o to, aby vzácná památka byla vrácena do Ostravy, brněnský Archeologický ústav není proti.
- c) Petřkovická venuše je výjimečná, neboť znázorňuje mladou kyprou ženu.
- d) Ostravané ji poprvé spatřili až na výstavě konané na Černé louce 15. října 2002.

**5) Která z následujících možností patří na vynechané místo (\*\*\*\*\*) ve výchozím textu?**

- a) bydlíště;
- b) stanoviště;
- c) odbytíště;

d) sídliště.

6) Shrňte vlastními slovy obsah obou textových částí.

7) Zjistěte význam slova gravettien.

## Zdroje použitých výchozích textů

[www.cswikipedia.org](http://www.cswikipedia.org)